

Daugavpils (d. Dyneburg), Łotwa, 25 I 2017; list Vandy Bauliny, Stow. Zw. Polaków na Łotwie, Oddz. Dyneburg, 5 II 2017. – Bibl. Litewskiej Akademii Nauk im. Wróblewskich, Dział Rękopisów (Lietuvos TSR mokslių akademijos bibliotekos, Rankraščių skyrius), Wilno, rkps F. 9-959: Bieliński J., *SSP przy Uniw. Wil.*, k. 9.

J. Polanowska

Ślawek Stanisław, malarz, syn Jana. 21 III 1604 w Krakowie został wyzwolony na czeladnika. Był obecny 22 III 1609 przy elekcji starszych towarzyszy cechu. Po t.r. prawdopodobnie przeniósł się do Lwowa. Następnie kształcił się podobno w warsztacie Pawła Bogusza, lw. malarza, Ormianina. W 1615 S. jest odnotowany jako mąż Zofii, córki tegoż Bogusza, mieszkającej w Ostrogu na Wołyniu. Od t.r. przebywał w nieodległym od Ostroga Zasławiu („incola Zaslavien-sis”), gdzie pracował dla księcia Aleksandra Zasławskiego. W liście księcia z 1616 wymieniono 2 portrety wysłane do Lwowa, malowane najpewniej przez S. W 1628 S. określony był w źródłach jako sługa księcia. Prawdopodobnie przez cały ten okres wykonywał dzieła dla Zasławskiego, zapewne do pałacowej galerii obrazów. W białoruskiej literaturze błędnie wskazuje się jako miejsce działalności S. Zasław k. Mińska.

Rastawiecki, Sl. mal., t. 3. – Gąsiorowski, s. 80. – Mańkowski T., *Lw. cech malarzy w XVI i XVII w.*, Lw. 1936, s. 18, 57. – Bochnak A., *Portrety Zygmunta III i Anny Austriaczki w Muz. Sztuki UJ (komunikat)*, PKHS, VIII, 1939/46. – Жолтовський П.М. [Żółtow-skiy P.M.], *Словник-довідник художників що працювали на Україні у XVI-XVIII ст.*, Матеріали з етнографії та мистецтвознавства, t. 7/8, 1962, s. 224. – Tenże, *Словник художників, що працювали на Україні у XIV-XVIII ст.*, [w:] tegoż, *Художнє життя на Україні в XIV-XVIII ст.*, Київ 1983. – Высоцкая Н.Ф. [Wysockaja N.F.], *Словник мастакаў, якія працавалі ў Беларусі ў XIV-XVIII стст.*, [w:] *Тэмпяры жыццё Беларусі канца XV-XVIII стагоддзяў у зборы Дзяржаўнага мастацкага музея БССР. Каталог*, Мінск 1986, s. 194. – Таў, *Матэрыялы к історыі станковай живописи Белоруссии XVI-XVIII вв. Датированные произведения, мастера*, [w:] *Музей 4. Художественные собрания СССР*, Москва 1986, s. 177. – Александрович В. [Aleksandrowycz W.], *Маляры вірменського походження у Львові перед серединою XVII ст.*, [w:] *Матра тунді. Збірник наукових праць на пошану*

Ярослава Дашкевича з нагоди його 70-річчя, Львів, Київ, Нью-Йорк 1996, s. 543. – Tenże, *Львівські маляри кінця XVI століття*, Львів 1998.

ANK, Arch. Sanguszków, nr 62/64, s. 3, 5; nr 75/1, s. 23. – BJ, rkps 5379, t. 2: Pauli Ż., *Lwów*, t. 2. *Topografia*, k. 227v. – MNK, *Akta cechu malarzy*, nr 691, k. 50v, 65; nr 697, s. 93, 113.

M. Heydel

P. Kluz

Ślaweta Antoni, malarz cechowy (?), konserwator, budowniczy, ur. 15 I 1861 Brudzowice k. Siewierza (ochrzczony 17 I t.r. w kośc. Św. Macieja Apostoła w Siewierzu). Syn Łukasza, urzędnika straży celno-granicznej w Brudzowicach (zm. 28 VIII 1881 Częstochowa), i Łucji z domu Moras; ożeniony z Julianną (Julia) Kalisz, z którą miał co najmniej 2 dzieci. Ojciec S. przeniósł się z rodziną do Gidel, zapewne w 1872 w związku z poślubieniem pochodzącej stamtąd drugiej żony, Teofili Boguckiej. Później prawdopodobnie nastąpiła przeprowadzka do Częstochowy, gdzie S. odebrał wykształcenie. Tam ożenił się i mieszkał co najmniej do 1897. Pod koniec XIX w. S. wyk. proj. secesyjnego pałacyku z ogrodem i fontanną (przy ul. Pławińskiej 22) w Gidlach (obecnie siedziba Urzędu Gminy), gdzie najprawdopodobniej jakiś czas (lub okresowo) mieszkał z rodziną. S. był również właścicielem piętrowego domu przy ul. Tylnej (Mikołajowskiej, obecnie Katedralna) 12 (nr hipoteczny 161?) w Częstochowie, który przez wiele lat przebudowywał (1888, 1893, 1897, 1912), zapewne wg własnych proj. W 1902 przystąpił – równocześnie z inżynierem Władysławem Kozłowskim – do spółki, w jaką przekształciło się Przedsiębiorstwo Budowlane „Topór”, założone w 1898 przez Piotra Chochola i Feliksa Eberta, z siedzibą przy ul. Krakowskiej 40 w Częstochowie. Pracował tam co najmniej do 1910.

Był członkiem Tow. Tatrzańskiego (w l. 1898-1910) i prawdopodobnie Tow. Dobroczynności dla Chrześcijan m. Częstochowy.

Jest znane tylko jedno zrealizowane przez niego zlecenie o charakterze artyst. – w 1885 wraz z malarzem Ignacym Grabińskim (którego był siostrzeńcem i współnikiem) wykonał malowidła ściennie we wnętrzu kośc. pokartuskiego Matki Boskiej Bolesnej w Gidlach. W kronice parafialnej zapisano, że S. „dołożył nad program i plan ozdoby na suficie” (cyt. za: Jaśkiewicz).

Pam. Tow. Tatrzańskiego, 1898, s. 49; 1899, s. 44; 1900, s. 67; 1901, s. 68; 1902, s. LXXIV; 1903, s. 62; 1904, s. LXXIV; 1905, s. XLV; 1906, s. 20; 1907, s. 33; 1908, s. XXXVI; 1909, s. XXXVII; 1910, s. 36. – *Księga adresowa Królestwa Pol. na r. 1904*, pod red. Rolbieckiego J., W. [1903], s. 130; ... *na r. 1905*, W. [1904], s. 130; ... *na r. 1910*, W. [1909], s. 122. – *Spraw. VI za r. 1905 Tow. Dobroczynności dla Chrześcijan m. Częstochowy*, Dz. Częstochowski, 1906 nr 79, s. 3. – *Il. przew. po Częstochowie*, W. [1909], s. 76. – Jaśkiewicz A., *Kość. pokartuski w Gidlach powiat radomszczański*, Roczn. Muz. w Częstochowie, II, 1966, s. 249. – Borowik M., *Wykaz zabytków nieruchomych ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Gidle*, 24 IV 2019, Biul. Informacji Publicznej. Gmina Gidle (online). – *Encyklopedia Częstochowy*, [hasło] *Przedsiębiorstwo Budowlane „Topór”*, Muz. Częstochowskie 2023, <https://encyklopedia.czystochowa.pl/hasla/przedsiębiorstwo-budowlane-topor>.

AP Łódź, zespół Rząd Gubernialny Piotrkowski, sygn. 39/1/0/4/652; 39/1/0/4/2856; 39/1/0/4/6243; 39/1/0/4/14789; 39/1/0/4/14258 (dokumenty dot. przebudów domu w Częstochowie wg proj. S.). – IS PAN, materiały Słownika art. pol., list księdza Stanisława Straża z par. Narodzenia NMP w Brudzowicach (14 IX 2023), list księdza Daniela Buni z par. św. Macieja Apostoła w Siewierzu (14 IX 2023), informacje o archiwaliach od Edwarda Soltysika z Siewierza; strona internetowa geneteka.genealodzy.pl (informacja o akcie ur. Antoniego Sławety oraz aktach zgonu dzieci S. w Częstochowie: w 1895 i 13 V 1897); notatka ze strony Fundacji Hereditas: Zabytki regionu w obiektywie wolontariuszy. Pałac sekcyjny w Gidlach, <https://fundacja-hereditas.pl/zabytkiregionu/projekt/463> (dostęp 16.12.2021).

K.A. Kesling

Sławeta Edward, malarz (?), ur. 1886 Częstochowa, uczył się w Krakowie – w gimnazjum (4 klasy) i w Szkole Przemysłowej, a w l. 1908-12 studiował w tamtejszej ASP w pracowni Leona Wyczółkowskiego; w I półr. 1909/10 otrzymał nagrodę za akt. Mieszkał wówczas (na pewno w maju 1909) przy ul. Wiślniej 12. Jego adres w Częstochowie przed rozpoczęciem studiów (ul. Mikołajewska 12) pokrywa się z adresem domu należącego do Antoniego Sławety (zob.), co – oprócz nazwiska – potwierdza, że był z nim spokrewniony.

Dziewiętnaste spraw. c.k. Państw. Szkoły Przemysłowej w Krakowie ogłoszone z końcem r. szkolnego 1906/7,

Kr. 1907, s. 63; *Dwudzieste ...*, Kr. 1908, s. 61; *Dwudzieste pierwsze ...*, Kr. 1909, s. 60. – Materiały ASP Kraków, 2, s. 393-394.

Arch. ASP w Krakowie, kwestionariusz osobowy kandydata do c.k. ASP w Krakowie. – IS PAN, materiały Słownika art. pol., list od Joanny Grabowskiej (15 VIII 2022).

K.A. Kesling

Sławik Ignacy, malarz. Znane są jego autorstwa 2 portrety; pierwszy, Andrzeja Wapińskiego w stroju pol., ol., oznaczony na odwrocie „Andrzej de Pielak / Wapiński / Umarł dnia 23^{cim} / Maja 1807, R^w”, z napisem na blejtramie u dołu: „Igna: Sławik Pinxit Jaroslav ... ds. [?] Junij [1]807” (Muz. w Jarosławiu Kamienica Orsettich; obraz został przekazany do muz. jako depozyt cerkwi w Jarosławiu, w której pochowany został portretowany, a fundatorami byli jego przodkowie); drugi portret przedstawia zapewne Franciszka II (I) Habsburga (Franza II. Josepha Karla), ol., z inskrypcją na odwrocie: „Zoll Inspectorats Eigenthum 1830 Pinx Ign. Sławik” (MN Przemysł). Artysta nawiązywał w swoich pracach do tradycji portretu sarmackiego.

Być może S. pozostawał w relacji pokrewieństwa z Józefem Sławikiem, który był poprzednikiem Andrzeja Wapińskiego na urzędzie wiceburmistrza Jarosławia (pełniącego urząd 1769-72) oraz jego następcą jako burmistrza tego miasta (po 1780).

IS PAN, materiały Słownika art. pol., listy Elżbiety Figieli, Gł. Inwentaryzatora MN Ziemi Przemyskiej w Przemyśle, z 30 III 2023 i 3 IV t.r., oraz Marcina Burghardta, Kierownika Działu Zb. i Badań w Muz. w Jarosławiu Kamienica Orsettich, z 5 IV 2023.

Andrzej Wapiński, Wikipedia, https://pl.wikipedia.org/wiki/Andrzej_Wapi%C5%84ski (dostęp 25.04.2023).

U. Makowska

Sławińska Maria, malarka. W 1919 na salonie w warsz. TZSP wystawiła obrazy: *Winna łóża* oraz *Oliwka*; mieszkała wówczas w Warszawie. W 1927 brała udział w Wystawie okrężnej (Białystok, Wołkowysk, Grodno, Wilno, Nowoświęciany, Lida, Mołodeczno, Królewsczyzna, Pińsk, Nowogródek, Stołpce, Łuminiec, Równe, Łuck,